

ΤΑ „ΔΙΚΑΤΑΛΗΚΤΑ“

Τὴν πρωτοχρονιά μαζί με τὸ δασκάλει τοῦ χωριοῦ μας βγήκαμε στὶς βίζιτες. Σ' ἐν' ἀπ' τὰ σπίτια ποὺ πήγαμε, σὰ βγάκε ἡ νοικοκυρὰ νὰ μᾶς κερᾶσει, δὲν ξέρω πῶς τοῦ φάνηκε τοῦ δασκάλου, καὶ γυρίζει καὶ ρωτᾷ τὴν κερὰ: «Μήπως εἶπες κυρία ἀδελφένος;» Κ' ἡ χωριάτισσα μὲ σατανικὸ χαμόγελο: «Ναὶ δάσκαλε εἰμὺνα λίγο, μὰ ἔχει ἀδελφένος βέβαια, εἴμουν ἀδελφένος». Ὁ σκολιὰς τὰ φερὲ σκούρα καὶ ξεροκοκκίνησε, ἐνῶ ἐγὼ κρυφοχαϊρούμουν γιὰ τὸ μάθημα.

Σὰν κατέβηκαμε κάτω μου κάνει ὁ δάσκαλος: «Τί ζωὴ εἶν', ἀδελφέ, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴ ξεχωρίζουν τὰ δικατάληκτα ἀπὸ τὰ τρικατάληκτα». — «Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο ζωὴ ποὺ νομίζεις τοῦ λέω. — Γιατί; — Γιατί ἐνῶ ἐστὶ τῆς μίλλης, σὺ φάνηκε πῶς μίλλεις πρὶν ἀπὸ εἰκοσιπέντε αἰῶνες». Ὁ δάσκαλος δὲ μ' ἀτάλαξε βέβαια, γιατί γύρισε καὶ μ' εἶδε χάσκοντας κ' ὕστερα κούνησε τὸ κεφάλι του. Θὰ μὲ ταλάνισε χωρὶς ἄλλο κ' ἐμένα τὸν κωμολόγῃ (πῶς;) ποὺ δὲν ξέρω πῶς τὰ δικατάληκτα κάνουν ὁ καὶ ἡ ἀδελφένος τὸ ἀδιδάθετον.

4 τοῦ Γενάρη 1904.

Μ. ΦΛΗΝΤΑΣ

Ο ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

(Ἀνταποκριτὴ μας ἀπὸ τὴν Ἀγγλία)

ΓΡΑΜΜΑ Α'.

Manchester, Γενάρης τοῦ 1904

Οἱ ἀγγλικὲς Βουλὲς ἔνοιξαν ἐδῶ καὶ δύο βδομάδες. Ὁ οικονομολογικὸς πόλεμος ποὺ ἀπὸ τόσους μῆνες γίνεται ἐδῶ σὲ ἀπειρα συλλαλητήρια, σὲ ἀρθροφμεριδίων καὶ περιοδικῶν, σὲ βιβλία καὶ σὲ ἀμέτρητες φυλλάδες, θὰ ξαναρχίσῃ τὴν αὐτὴν ἀπὸ τὴν Βουλὴν. Εἶναι πόλεμος φοβερός, κ' ἐπειδὴ τὸ τέλος του, ἀβέβαιον γιὰ τὴν ὥρα, θὰ ἐπιρραδῇ ὅχι μόνον τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν κόσμο ὅλο, θὰ πασίσω ἀκολουθώντας πολὺτιμο βιβλιαρχίαν Ἀγγλοῦ βουλευτῆ, ποὺ δημοσιεύθηκε τὴν αὐτὴν ὥρα, νὰ συνοψίσω τὸ ζήτημα σὲ σειρὰ γράμμάτων, γιὰ ὅσους

ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά» δὲν ἔτυχε νὰ τὸ μελετήσουν ἄλλοι.

Εἶναι γνωστὸ πῶς ἡ Ἀγγλία ἀπὸ καμμιά ξηνταρὶὰ χρόνια ἔχει τὸ σύστημα τοῦ ἀνοιχτοῦ ἐμπορίου. Οἱ ἀρχές τοῦ γνωστὸς κ' αὐτῆς. Τὸ Κράτος δὲν ἀνακιντῶνται στὴν παραγωγή καὶ ἐξόδου. Καμμιά φορολογία ἐπάνω σὲ εἰσαγωγὴ κ' ἐξαγωγὴ. Δασμοὶ εἰσαγωγῆς, ἀναγκαστοὶ κάποτε γιὰ νὰ πορίζεται τὸ Κράτος εἰσόδημα, ποτὲς δὲν πρέπει νὰ βάζονται μὲ σκοπὸ προστατευτικὸ, πρέπει νὰ περιορίζονται σὲ ὅσο λιγώτερα εἶδη γίνεται καὶ μονάχα σ' ἐκεῖνα ποὺ ὁ δασμὸς τοὺς ἀποδίνει σημαντικὸ εἰσόδημα. Κι' ὅταν πάλι τὸ Κράτος βάζει δασμὸ σὲ ξένα εἶδη ποὺ γίνονται καὶ μέσα στὸν τόπο, πρέπει νὰ φορολογῇ καὶ τὰ ἐντόπια ὅσο φορολογεῖ καὶ τὰ ξένα. Λοιπὸν δὲν πρέπει μήτε νὰ ἐμποδίζουμε, μήτε νὰ προστατεύουμε, μήτε νὰ δίνουμε προτίμηση, μήτε νὰ κάνουμε διάκριση ἢ διαφορὰ καμμιά.

Αὐτὸ τὸ σύστημα τὸ πολεμοῦνε σήμερα τρία ἀντίθετα συστήματα—ἀντίθετα τοῦ ἀνοιχτοῦ ἐμπορίου, ἂν καὶ ὅχι ἀντίθετα τῶν τῶν, γιατί καὶ στὰ τρία μπορεῖς νὰ πιστεύῃς, ἢ καὶ σὲ δύο ἢ καὶ κ' ἐνα τους μονάχα. Ὁ σκοπὸς τοὺς εἶναι ἀνάλογος καὶ τὸ μέσο τὸ ἴδιο. Μ' ἄλλα λόγια, ζητοῦνε σήμερα μερικοὶ νὰ βάλῃ ἡ Ἀγγλία βαρὺ δασμὸ σὲ κἄποινα ξένα εἶδη, δίχως ἀνάλογο ἐντόπιο φόρο, μὲ σκοπὸ 1) ν' ἀποκλείσουν ξένες πραγματείες ποὺ συναγωνίζονται μ' ἐντόπιες, ἢ τουλάχιστο νὰ τις βαρύνουν τόσο ποὺ οἱ ἐντόπιες νὰ συναγωνίζονται εὐκολώτερα· 2) νὰ τιμωρῇ τὸ κράτος ὅσα ξένα προστατευτικὰ ἔθνη φορολογοῦν Ἀγγλικὰς πραγματείες φορολογώντας ἄλλο τόσο τίς δικῆς τους, καὶ 3) μέσο τῶν δασμῶν ἐπάνω σὲ ξένα εἶδη νὰ δίνῃ κἄποινα προτίμηση σ' ὅσα ἐρχονται ἀπὸ ἀγγλικὲς ἀποικίες.

Τὸ πρῶτο σύστημα ἄς τὸ ποῦμε Ἀδολφ Προστασία· τὸ δεύτερο Ἀνταποδοτικὴ Προστασία· καὶ τὸ τρίτο Ἀποικιακὴ προτίμηση.

Ἄς δοῦμε πρῶτα τί λένε οἱ ὀπαδοὶ τῆς Ἀδολφ Προστασίας.

Οἱ προφητείες τοῦ Πήλ καὶ τοῦ Κόδδεν πῶς καὶ τ' ἄλλα ἔθνη θὰ μιμηθοῦν τὴν Ἀγγλίαν καὶ πῶς τὸ ἐμπόριο θὰ τραβήξῃ τὸ φυσικὸ τοῦ δρόμο, δὲν ἀλήθευσαν. Μονάχα ἡ Ἀγγλία ἔχει σήμερα ἀνοικτὸ ἐμπόριο. Παντοῦ ἄλλοι ἢ Προστασία μεγαλώνει. Εἶναι οἴηση νὰ θαρροῦμε πῶς μονάχα ἡ Ἀγγλία ἔχει δικίον καὶ πῶς ὅλοι οἱ ἄλλοι σφάλουν. Τὰ πράγματα

δὲν εἶναι πιά ὅπως εἶταν ἐδῶ καὶ πενήντα ἢ ἑξήντα χρόνια. Τόσο ἀλλάξαν οἱ ὁροὶ καὶ τὰ περιστατικὰ ποὺ ἀνάγκη ἡ Ἀγγλία νὰ ξαναθεωρήσῃ σήμερα τὸ σύστημά της.

Τὸν καιρὸ ποὺ παραδέχτηκε τὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριο ἡ Ἀγγλία εἶταν τὸ μεγαλειότερο ἐμπορικὸ καὶ τὸ μόνο βιομηχανικὸ ἔθνος τοῦ κόσμου. Στὴν ἀρχὴ λοιπὸν, μαζί με τὰ φυσικὰ, ὕλικά κ' ἐμπορικὰ της πλεονεκτήματα, τὸ καινούριο σύστημα ὠφέλησε πολὺ τὸ ἐμπόριό της. Τὴ μεγάλη της βιομηχανικὴ ἀναγέννηση ποῦρε κατόπι τοῦ τῆς χροιστοῦσε κυρίως σ' ἄλλες σύγκαιρες αἰτίες, δηλαδὴ πρόοδο τῶν μηχανῶν, περισσότερους σιδηροδρόμους, τηλεγράφους, μεγαλύτερη παραγωγή χρυσικοῦ κ.τ.λ. Ἄν ἡ προκοπὴ της εἶταν ἀλήθεια ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνοιχτοῦ ἐμπορίου, τότες τῶν ἄλλων τὸ ἐμπόριο, ἀντὶς νὰ προκόψῃ περισσότερο ἀπὸ τὸ δικό της, θὰ μείνει πίσω.

Σκοπὸς τοῦ ἀνοιχτοῦ ἐμπορίου εἶταν ἡ λεύτερη συναλλαγὴ ὅλων τῶν ἐθνῶν ἀναμεσὶ τους, καὶ αὐτὴ θὰ ὠφελοῦσε. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔγινε. Ἡ Ἀγγλία δὲν ἔχει ἀληθινὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριο, ἔχει μονάχα λεύτερη εἰσαγωγὴ. Ἄνοιξε τὴν ἀγορὰ της ὅλου τοῦ κόσμου καὶ ὁ καθένας τῆς πουλεῖ ὅ,τι θέλει. Δὲν ἔκαμαν ὅμως τὸ ἴδιο καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, ποὺ ἔαζαν μὲ τοὺς προστατευτικὸς τοὺς δασμοὺς τὴν ἐμποδίζον νὰ τοὺς πουλεῖ τίς πραγματείες της. Κ' ἐνῶ τὸ γενικὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριο θὰ ὠφελοῦσε ὅλους, τὸ μερικὸ βλάπτει τὸ ἔθνος ποὺ τὸ χέει.

Ἡ προκοπὴ ὅλων τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὠφελεῖ καὶ τὴν Ἀγγλίαν, αὐτὸ καὶ ὅχι ὅμως ὅταν ἡ προκοπὴ τοὺς βασίζεται στὸν ξεπεσμό της.

Τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς μεγαλώνει ὁ πλοῦτος, ὅχι μ' ὅλη τους τὴν προστασία, ὅπως λένε μερικοὶ, ἀλλὰ ἔαζαν ἑαυτὰς σ' αὐτὴν. Λοιπὸν εἶναι ἡ προστασία ποὺ ψυχώνει καὶ δυναμώνει τὴ βιομηχανία καὶ τὸ ἀνοικτὸ ἐμπόριο ποὺ τὴν ἀδυνατίζει καὶ τὴν βλάπτει. Ἡ προστασία τείνει κιόλας νὰ καλλιτερέψῃ τοὺς βιομηχανικοὺς μέθοδους, ὅπως καὶ τὸ χραχτήρ, τὴν ἀξιοσύνη, τὴν οικονομία καὶ τὴ φιλεργία τοῦ ἔθνους.

Ἡ προστασία προξενεῖ ἐμπορικὴ κ' ἐργατικὴ ποικιλία, γλυτώνει τίς πρὸς ἀδύνατες βιομηχανίες ἀπὸ καταστροφὴ καὶ προστατεύει τίς πρὸς δυνατὲς ἀπὸ ἀδικο συναγωνισμό. Ἡ μεγάλη ποικιλία λιγοστεύει τὸ χαμὸ καὶ τὴ δυστυχία, ὅταν τύχῃ ἐμπορικὴ κρίση, γιατί ἔτσι δὲν ὑποφέρει τὸ ἴδιο καὶ σύγ-

πληγὴς καὶ νομίζοντας ὅτι εἶναι δικίον νὰ γδικηθοῦν νιούς, ποὺ ἦταν ἀπὸ τὰ πρῶτα σπίτια τοῦ τόπου τους, ἀποφάσισαν νὰ πολεμήσουν ἀξίονα τοὺς Μιτυληνίους καὶ πρόσταξαν τὸ στρατηγὸν, ἀφοῦ ρίξει στὴ θάλασσα δέκα πλοῖα, νὰ διαγοῦμιζῇ τ' ἀκρογιαλίας τους. Γιατί ἐπειδὴ σίμωνεν ὁ χειμῶνας δὲν τὸ θαρροῦσαν σωστὸ νὰ μπιστευθοῦν μεγάλυτον ἀρμάδα στὴ θάλασσα. Κι' ὁ στρατηγός, ἀφοῦ ἀμέσως τὴν ἄλλη μέρα ἀνοίχτηκε στὸ πέλαιον, καθίζοντας στὸ κουπὶ τοὺς ἰδίους τοὺς στρατιῶτες, ἐπὶ τὴν ἀπάνου στὰ χτήματα τῶν Μιτυληνίων, ποὺ ἦταν σ' ἀκρογιαλίας. Κι' ἀρπάξε πολλὰ κοπῆδια, πολὺ σιτάρι καὶ κρασί, γιατί μόνος εἶχε τελειώσει ὁ τρύγος· μὰ καὶ ἀνθρώπους ὅχι λίγους, ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς δούλευαν στὰ χτήματα. Ἐπειὴν ἀπάνου καὶ στὰ χτήματα τῆς Χλόης καὶ τοῦ Ἀφρὸν καὶ ἀφοῦ βγήκεν ὁ γλήγορος, ἀρπάξεν ὅσα ἔβρισκε μπροστὰ του.

ΙΔ'. Ὁ Ἀφρὸνς τότε δὲν ἔβρισκε τὰ γίδια, παρὰ μπισμένους σὲ δάσο, ἐκορτε χλωρὰ κλαδόφυλλα γιὰ νὰ χέει νὰ δίνει στὰ κατσίκια τὸ χεῖμα θροφή· καὶ ἔτσι, βλέποντας ἀπὸ ψηλὰ τὸ διαγοῦμισμα, κρύφτηκε ἀνέμεσιν σ' ἕνα κούτσουρο καὶ στὸν κορμὸ ξερῆς ὄξιδας. Ἡ Χλόη ὅμως ἦταν κοντὰ στὰ πρόβατα· καὶ ἐπειδὴ τὴν κυνηγοῦσαν, ἔτρεξε σὺν ἑστέιδῃ στὶς νύμφες γιὰ νὰ γλυτώσῃ καὶ παρκαλλοῦσε νὰ λυπηθοῦν καὶ ὅσα ἔβρισκε καὶ αὐτὴ τὴν ἰδίαν γιὰ χάρι τῶν θεῶν· μὰ καμμιά

ὠφέλεια· γιατί οἱ Μεθυμνιώτες, ἀφοῦ ἔβρισαν καὶ ἀτίμασαν πολλὰ ἀγέλαμα, καὶ τὰ κοπῆδια ἀρπάξαν καὶ ἐκείνη τὴν ἑσπραν σὰ γίδα ἢ πρόβατο, χτυπώντας τὴν μὲ λυγαριές. Κ' ἔχοντας πιά τὰ πλοῖα γεμάτα ἀπὸ κάθε λογῆς ἀρπαγὰ ἀποφάσισαν νὰ μὴ τραβήξουν πρὸς πέρα, παρὰ γυρίζαν στὴν πατρίδα τους, γιατί φοβοῦνταν καὶ τὸ χεῖμα καὶ τοὺς ὄχτρούς. Ἐφευγαν λοιπὸν καὶ τυρηννίστηκαν τραβώντας κουπὶ, γιατί δὲ φυσούσε.

ΙΕ'. Κι' ὁ Ἀφρὸνς, ἀμα ἔγινεν ἡσυχία, πήγε στὸν κάμπο ποὺ ἔβρισκαν, καὶ μὴτε τὰ γίδια βλέποντας, μὴτε τὰ πρόβατα νοιώθοντας, μὴτε τὴ Χλόη βρίσκοντας, παρὰ ἐρμὰ μεγάλη καὶ πεταμένο τὸ σουραῦλι, ποὺ μὲ δαῦτο συνήλιζε νὰ διασκεδάζῃ ἡ Χλόη, φωνάζοντας δυνατὰ καὶ κλαίγοντας θρηνητικὰ, πότε ἔτρεχε κατὰ τὴ βλακιδιά, ποὺ ἀθροῦνταν, πότε κατὰ τὴ θάλασσα, γιὰ νὰ τὴν ἰδεῖ καὶ πότε στὶς νύμφες, ὅπου ἔτρεξεν ἐκείνη νὰ γλυτώσῃ ὅταν τὴν τραβοῦσαν. Ἐκεῖ ἔπεσε χάμου καὶ κατηγοροῦσε τίς νύμφες, πῶς δὲν τὴν ἐσώθησαν:

— Ἀπὸ σὲς ἀρπάξαν τὴ Χλόη καὶ παραδεχτήκατε νὰ τὸ δεῖτε; αὐτὴ ποὺ σὲς ἔπλεκε τὰ στεφάνια, ποὺ ἔχυνε γιὰ τιμὴ σας τὸ πρῶτο γάλα, ποὺ καὶ τὸ σουραῦλι τῆς τοῦτο σὲς τόκαγε τάμα; Γίδα καμμιά δὲ μοῦ ἀρπάξε κανένας λύκος, μὰ οἱ ὄχτροι καὶ τὸ κο-

πάδι κ' ἐκείνη ποῦθρεκε μαζί μου. Τὰ γίδια μου τὰ γδέρνουν καὶ τὰ πρόβατα τὰ κάνουν θυσιές, καὶ ἡ Χλόη θὰ καθίσει σὲ πολιτεία. Μὲ τί πόδια θὰ πάω στὸν πατέρα καὶ στὴ μητέρα, χωρὶς τὰ γίδια, χωρὶς τὴ Χλόη, γιὰ νὰμαί φτωχὸς δουλευτής, ἀφοῦ δὲν ἔχω πιά τίποτε νὰ βόσκω; Ἐδῶ πεσμένος θὰ προσμένω τὸ θάνατο ἢ ἄλλον ὄχτρο. Ἀραγες κ' ἐστὶ Χλόη τὰ ἴδια πασκαί; ἀραγες θυμᾶσαι τὸν κάμπο τοῦτο, καὶ αὐτὲς τίς νύμφες κ' ἐμένα; ἢ σὲ παρηγοροῦν τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια, ποὺ σκλαβώθηκαν μαζί σου;

ΙΣΤ'. Κ' ἐκεῖ ποὺ ἔλεγεν αὐτὰ, ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ τὴ λύπη τὸν παίρνει ὕπνος βαθύς· καὶ τοῦ παρουνισαζούντες οἱ τρεῖς νύμφες, γυναῖκες ἀψηλές καὶ ὁμορφες, μισόγυμνες καὶ ξυπόλυτες, μὲ ἐξέπλεκα μαλλιά καὶ παρόμοιες μὲ τάγαλματα. Καὶ στὴν ἀρχὴ φάνηκαν, πῶς συμπονοῦσαν τὸ Ἀφρὸν· ὕστερς ἡ πρὸ μεγάλη γκαρδιόνοντας τον, λέει:

— Μὴ μᾶς κατηγορᾷς καθόλου, Ἀφρὸν, γιατί ἐμεῖς νοιάζομαστε γιὰ τὴ Χλόη περισσότερο ἀπὸ σένα. Ἐμεῖς καὶ ὅταν ἦταν μωρὸ τὴ λυπηθήκαμε καὶ σὲ τοῦτο ἐδῶ τὸ σπῆλιο πεταμένη τὴν ἀναθρέψαμε.

(Ἀκολουθεῖ)

καιρα κάθε κλάδος εργασίας. Το άνοιχτό εμπόριο έχει τ' αντίθετα αποτελέσματα.

Κάθε τύπος πρέπει ν' ανιχνύσει γίνεται ανεξάρτητος από τους άλλους ως προς τή βιομηχανία του και τή προμήθειά της θροφής του, κι αυτό το πετυχαίνει ή Προστασία, ενώ με άνοιχτο εμπόριο ο τύπος κρέμεται από άλλους για όσα του χρειάζονται ή του άρουν. Για το αυτό ή 'Αγγλία δυσκολεύεται κάθε μέρα περισσότερο να πουλή τὰ βιομηχανήματά της στους ξένους, το εμπόριό της με τὰ προστατευτικά έθνη άδικούπα λιγοστεύει, κ' ενώ πρέπει να εξαγωγή για να πλερώνη τήν εισαγωγή της, δύσκολα το κατορθώνει σε όφελιμες τιμές και κάποιες μάλιστα μήτε σε καμιά τιμή.

Ως έδω και λίγα χρόνια, ή 'Αγγλία εΐτανε πρώτη. Τώρα ή Γερμανία κ' ή 'Αμερική, χάρη στην προστασία τους, τή ξεπέρασαν και της πήραν τήν πρώτη θέση στο εμπόριο και στις τέχνες. Όχι μονάχα κρατούν το εντόπιο τους εμπόριο, παρὰ και μεγαλώνουν τήν εξαγωγή τους, ενώ ή 'Αγγλία μήτε τ' όντως δέν κάνει μήτε τ' άλλο. Αυτή δέν είναι πια τ' άρχιστήρι του κόσμου. Έθνη που μια φορά άγούραζαν τις πραγματίες της σήμερα τήν πολεμούν, όχι μονάχα σε ξένες, παρὰ και στις δικές της αγορές. Άντίς ν' αγοράζουν τὰ βιομηχανήματά της, αυτή αγοράζει τὰ δικά τους. Όπως πλήθυνε το εμπόριο όλον του κόσμου έπρεπε νάχη πληθύνει και τ' 'Αγγλικό, ενώ το πολύ πολύ έμεινε στάσιμο.

Ο κόσμος σήμερα χρειάζεται πολύ περισσότερο σίδηρο κι άτσάλι από άλλότες για καράβια, σιδηρόδρομους, γέφυρες, χτίρια κτλ. Κι' ως τόσο ή εξαγωγή της 'Αγγλίας αυτών των δυο ειδών—ένα από τὰ σημαντικωτέρα της εμπορία—λιγοστεύει και πάει ενώ πάλι ή εισαγωγή της σιδηρένιων και άτσαλένιων ειδών μεγαλώνει. 'Αγγλικές εταιρίες, δημοί κτλ. αγοράζουν ύλικα για γέφυρες, για σιδηρόδρομους για ήλεκτρισμό κτλ. στο έξωτερικό όπου τήν βρίσκουν καλλίτερη και φτηνότερη. 'Ακόμα και σε ύφασματα ή 'Αγγλία μένει πίσω, κι ίσα ίσα ο μεγαλύτερός της χαμός είναι στην εξαγωγή των πιο ξετελειωμένων ειδών. Με το συναγωνισμό των προστατευτικών εθνών πάει να χάση το εμπόριό της του μεταξιού. Άλλες πάλι βιομηχανίες της, όπως του τενεκέ, που της έθρεφε το εμπόριό της με τήν 'Αμερική, τις άφάνισε ή 'Αμερικανική προστασία.

Η κακή κατάσταση της γεωργίας της, της μεγαλύτερης της βιομηχανίας, αποτέλεσμα και τουτο του άνοιχτού εμπορίου, είναι όλέθρια για τον τόπο οικονομικά, ήθικά και φυσικά. Το να κρέμεται το έθνος από ξένους για τήν προμήθεια της θροφής του είναι κίνυνος σημαντικός σε ώρα πολέμου.

Το καθαυτό σημαντικό εμπόριο κάθε Έθνους είναι το εντόπιο. Το να έρχονται οι πραγματίες απ' έξω αντίς να γίνονται στον τόπο παίρνει από τον τόπο κέρδος κ' εργασία. Η 'Αγγλία άφίνει κ' έρχονται απ' έξω κάθε μέρα περισσότερα κατασκευασμένα είδη που θα γίνονταν εξαίρετα μέσα στον τόπο κ' έτσι χάνονται οι βιομηχανίες της κ' οι εργάτες της μένουνε δίχως δουλειά και δίχως μεροκάματα. Κάποιες εκεί που πρώτα έφερνε απ' έξω τήν πρώτη ύλη, τώρα εισάγει μισοτελειωμένα είδη που θα πη κι αυτό λιγώτερα μεροκάματα και μικρότερα κέρδη.

Λοιπόν καλλιο να βάλη κ' ή 'Αγγλία δασμούς, κι ως πλερώνη ο εργάτης κάτι ακριβώτερα τα χρειάζομενά του, αφού έτσι θαχη ταχτική δουλειά με καλλίτερα μεροκάματα. Στην 'Αμερική και στη Γερμανία τα μεροκάματα μεγάλωσαν, ενώ στην 'Αγγλία μέρος του πληθυσμού κιντύνει πάντα να πεινάση.

Όπου υπάρχει προστασία ο βιομήχανος κατασκευάζει τα είδη του φτηνότερα από τον 'Αγγλο αντίπαλό του και τον χτυπά σε κάθε αγορά και σε κάθε πραγματία. Τήν 'Αγγλία τήν πλημμυρούνε σήμερα οι ξένοι με φτηνές πραγματίες του κόστους. Η 'Αμερική πάσισε ως τώρα να βγάλη τόν ξένο βιομήχανο από τήν αμερικανική αγορά. Όταν το κατορθώση θα πλημμυρίση τήν άπροστάτευτη 'Αγγλία με τὰ δικά της βιομηχανήματα. Είναι τώρα είκοσι χρόνια που καμιά καινούρια έφεύρεση δέν έγινε, κι όσες βιομηχανίες της έμειναν πάλωσαν, άδυνάτισαν, λίγα κερδίζουν και πένε να χαθούν. Βιομηχανία που καταστρέφεται δύσκολα ξανασηκώνει κεφαλή.

Η έμπορική ενέργεια, έπιχείρηση κ' έφεύρεση πρέπει να στηρίζονται στην έλπίδα μεγάλης δουλειάς και καλού κέρδους. Το έξοδο της παραγωγής που άλλοτε στηρίζονταν στην αξία του ύλικού και της δουλειάς σήμερα σε πολλές εργασίες στηρίζεται πρώτα πρώτα στο ποσό που παράγεται. Όσο μεγαλώνει το ποσό τόσο λιγοστεύει το έξοδο. Λοιπόν τή φτήνεια τήν άποφασίζει το ποσό, το ποσό τ' άποφασίζει ή ζήτηση και τήν ζήτηση τήν άποφασίζουν οι δασμοί. Ο βιομήχανος προστατευόμενου τόπου, έχοντας δυο αγορές άνοιχτές, τή δική του και μια ξένη, τήν άγγλική, κατασκευάζει περισσότερο και φτηνότερα από τον 'Αγγλο που δέν έχει άνοιχτή παρὰ μια μονάχη, τή δική του.

ΡΩΜΙΟΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τίποτα δε φαλακράνει (ή κατιδακιδέει) τον άνθρωπο τόσο πολύ όσο οι στενοχώριες. Και τίποτα δέν τότε στενοχωράει τόσο πολύ όσο ή φαλάρα.

— Πώς σου φαίνεται ο Δελές ;

— Σάν κρύος κ' άκατάδεχτος λιγάκι.

— Έτσι είναι στην αρχή. Έπειτα θα δεις, άμα γνωριστέτε λιγάκι, θα έρθει μια μέρα πολύ πολύ φιλική, θα σου πάρει το μπράτσο έτσι σαν παλιός φίλος, και μάλιστα θα σου ζητήσει κ' ένα είκοσιπεντάριο δανεικό.

— Δέν ξέρω, είπε ο κ. Λεβαντινόπουλος του κ. Δυσκολόπουλου, που κατοικούσε στο άπάνου πάτωμα, δέν ξέρω, αν είναι καλύτερα, να ακολουθεί ή κόρη μου το τραγούδι της με το δάσκαλο σπίτι ή να παγαίνει στο 'Ωδείο ;

— Κάνε έτσι, είπε ο κ. Δυσκολόπουλος. 'Ως στην πρώτη Σαπτεμβρίου ως παγαίνει στο 'Ωδείο, έπειτα στο σπίτι.

— Άλλαξε τόσο πολύ ο καημένος ο Κώστας άφ'ότου έχασε τὰ χρήματά του, που οι μισοί του φίλοι δέν τόν άναγνωρίζουν.

— Κι' οι άλλοι μισοί ;

— 'Ω, οι άλλοι μισοί δέν ξέρουν άκόμα το δυστύχημά του.

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΑ

είναι, κομιτάτο δέν έχουμε. Έπρεπε λοιπόν να βγάλη κ' ένα λόγο ο κ. Μιστριώτης στο Πανεπιστήμιο για ναποδείξη πως είναι άληθινά όσα του ψέλνει το βούλευμα και ή έκθεση του κ. Μπενή Ψάλτη για τήν «περισήν έπιπολαϊότητα» που τόν δέρνει.

Μόλις μπήκε—γράφει ή «Πρωία»—μέσα στην αίθουσα των παραδόσεων, οι φοιτητές του φώναξαν :

— Λόγο ! Λόγο !

Κ' εκείνος άμέσως έβγαλε το λόγο και χειροκροτήθηκε.

Τὰ ίδια πάθαινε κι' ο καημένος δ κ. Ράλλης, ο μπογιατζής, στις περασμένες δημοτικές εκλογές. Λόγο ! Λόγο ! του φώναζαν οι λούστροι κ' εκείνος έβγαζε τόν λόγο και πληθυνότανε άμέσως με χειροκροτήματα κ' με κκραπκίες. Τὰ ίδια κι' ο κ. 'Οδ. Μελαχρινός. Κι' όμως—κοιτάξετε άδικία!—ούτε ο κ. Ράλλης, ούτε ο κ. Μελαχρινός έγιναν καθηγητές στο Πανεπιστήμιο, αν και ο τελευταίος έχει άνακαλύψει τόσες καινούργιες λέξεις που ούτε στονείρό του δέν είναι ικανός να τις δει, κι ο φρουρών το Παλλάδιον της έθνικής γλώσσας της 'Αστραπής.

Mores asinorum. Καλά τὰ είπε κι' ο κ. Τεφαρίκης στο λατινικό του ρητό που κόλλησε στο Πανεπιστήμιο.

ΡΗΙΚΕΛΕΥΘΟΣ

άνακηρύχθηκε από τις έφημερίδες ο ζαχαροπλάστης κ. Κουρμαλίδης. Κ' είναι στ' αλήθεια ρηξικέλευθος, και κάτι παραπάνω, όχι μονάχα γιατί έπροκήρυξε τόν περίφημο εκείνο διαγωνισμό των άνοησιών που έβραβεύθηκε μια τραγωδία του κ. Πολυβίου Κουρούπη, μα και γιατί κάνει τώρα και δεύτερο διαγωνισμό και προσκαλεί τους 'Αθηναίους και τις 'Αττίδες του κ. Νέη να του πούν αν πρέπει να πάρη ή όχι κορίτσια στο μαγαζί του για σεβιτόρους.

Θα πητε πως δέν είχε καμιά ανάγκη να ζητήσει τήν γνώμη του κόσμου για τέτοιο πράμα, αφού το ίδιο γίνεται χρόνια τώρα, σ' όλες τις άποκεντρες μπουαρές της 'Αθήνας και θεωρείται φυσικό κώτχτο. Μα τέλος πάντων, δέν πειράζει αν έτσι για να γίνεται κουβέντα, ζητάει και τή γνώμη του κόσμου.

Άμα τελειώση με το καλό κι' αυτός ο διαγωνισμός, θα γίνη και τρίτος, κι' αυτός ρηξικέλευθος. Θα ρωτηθή ο κόσμος αν πρέπει οι σεβιτόριτσες να ντυμένες ή γυμνές κατά το σύστημα της μίς Δούγκαν, γιατί μας λένε πως ο ρηξικέλευθος ζαχαροπλάστης φιλοδοξεί να ξαναφέρει στις ήμέρες μας τὰ έθιμα τήν αρχαίων Σπαρτιατών, που έδειχναν γυμνές τις γυναίκες στις παλαίστρες, για να ήθικοποιήσουν, με το μέσο αυτό, τούς νέους τους.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

--κ. Ψιμ. Εύχαριστούμε. Στ' άλλο φύλλο θα δημοσιευθή το ένα από κείνα που μάς στείλατε, το τελευταίο.

κ. Τριστάνο. Εύχαριστούμε. Θα δημοσιευθούν.--α' Ένα άναγνώστη μας. Πολύ κολακευτικά όσα μάς γράφετε μα τέλος πάντων ως είναι κ' έτσι, αφού όλα γράφουν από τήν καρδιά. Για τ' άλλο που μάς γράφετε, τί να σας πούμε. Στο άλλο φύλλο ο Φαραώ είπε, αν το διαβάσατε, πως μια από τις δέκα πληγές της 'Αθήνας είναι κ' οι ποιητές των έσπερινών έφημερίδων. Γιατί θέλετε αφού είσατε τόσο καλός, να μάς καταδικάσετε να διαβάζουμε τὰ ποιήματά τους και να πασχίζουμε άκόμα--αυτό δα είναι και το τρομερώτερο!--να βρούμε αν είναι δικά τους ή αν είναι κλεμένα; Πέτε στο φίλο σας να μάς στείλη τίποτε δικό του κι στείλτε μας και λόγου σας τίποτε πεζό, αφού τόσο δημοφιλής γράφετε.--κ. Κώστα Σ. Γ. Αρχίζουμε, καθώς βλέπετε, από το φύλλο αυτό να δημοσιεύουμε τὰ δημοφιλή πρωτοτυπάτα «Ναυοιςμάτα» χωρίς όμως τόν γενικό τους τίτλο «Έθνικες έμπνεύσεις» όχι γιατί δέν είναι έθνικά, παρὰ γιατί το έπιθετο αυτό παρασκοούριασε πια από τήν πολλή και τήν κακή μεταχείρηση. Έθνική έφημερίδα είναι και ή «Έσπερινή» και Έθνικός διδάσκαλος και ο κ. Μιστριώτης.--κ. Χαριμίδη. Έχετε δικιο. Σπουδαία ή έκθεση του κ. Μπενή-Ψάλτη για τὰ Μιστριωτικά, όχι μονάχα γιατί είναι γεμάτη άλήθειες και όρθη κρίση, μα και γιατί τήν έκαυτηρίασαν και τήν σκυλλόθρισαν δυο έθνικώτατοι δημοσιογράφοι, ο κ. Γιολλάσης και ο κ. Πώπ στις έφημερίδες τους. Μπορεί να τήν έθρισε κι' ο κ. Σαπφός στην δική του Δέν ξέρουμε. Τόχατε για μικρό κατόρθωμα να κάνετε κάτι που να μην άρέση στην έθνική αυτή τριανδρία ;--δ. Βίρη Μεγ. Δε θα μάς στείλετε τίποτ' άλλο ; Περιμένουμε.